

Ἰακώβου

Ἰάκωβος,¹ θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς² ταῖς ἐν τῇ **1**

διασπορᾷ,³ χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε,⁴ ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς⁵ περιπέσητε⁶ ποικίλοις,⁷ **2**

γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον⁸ ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται⁹ ὑπομονήν·¹⁰ ἡ **3**

δὲ ὑπομονή¹⁰ ἔργον τέλειον¹¹ ἐχέτω, ἵνα ᾗτε τέλειοι¹¹ καὶ ὁλόκληροι,¹² ἐν μηδενὶ

λειπόμενοι.¹³

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται¹³ σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς,¹⁴ **5**

καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος,¹⁵ καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν **6**

διακρινόμενος·¹⁶ ὁ γὰρ διακρινόμενος¹⁶ ἔοικεν¹⁷ κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ

¹ Ἰάκωβος, James, Jacob. ² φυλή, ἥς, ἡ, tribe, race. ³ διασπορά, ἄς, ἡ, diaspora, dispersion. ⁴ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁵ πειρασμός, οὗ, ὁ, temptation, trial. ⁶ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁷ ποικίλος, varied, manifold. ⁸ δοκίμιον, ου, τό, testing, test. ⁹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁰ ὑπομονή, ἥς, ἡ, endurance, perseverance. ¹¹ τέλειος, complete, perfect. ¹² ὁλόκληρος, whole, complete. ¹³ λείπω, leave, leave behind. ¹⁴ ἀπλῶς, simply, sincerely. ¹⁵ ὀνειδίζω, reproach, revile. ¹⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁷ ἔοικα, be like, am like. ¹⁸ ἀνεμίζω, am blown with the wind.

καὶ ῥιπιζομένῳ.¹ Μὴ γὰρ οἰέσθω² ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ 7
κυρίου. Ἄνὴρ δίψυχος,³ ἀκατάστατος⁴ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. 8

Καυχάσθω⁵ δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς⁶ ἐν τῷ ὕψει⁷ αὐτοῦ· ὁ δὲ πλούσιος⁸ ἐν τῇ 9
ταπεινώσει⁹ αὐτοῦ· ὅτι ὡς ἄνθος¹⁰ χόρτου¹¹ παρελεύσεται.¹² Ἀνέτειλεν¹³ γὰρ ὁ 11
ἥλιος¹⁴ σὺν τῷ καύσωνι,¹⁵ καὶ ἐξήρανεν¹⁶ τὸν χόρτον,¹¹ καὶ τὸ ἄνθος¹⁰ αὐτοῦ
ἐξέπεσεν,¹⁷ καὶ ἡ εὐπρέπεια¹⁸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ
πλούσιος⁸ ἐν ταῖς πορείαις¹⁹ αὐτοῦ μαρανθήσεται.²⁰

Μακάριος ἄνὴρ ὃς ὑπομένει²¹ πειρασμόν·²² ὅτι δόκιμος²³ γενόμενος λήψεται τὸν 12
στέφανον²⁴ τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο²⁵ ὁ κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς 13
πειραζόμενος²⁶ λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι·²⁶ ὁ γὰρ θεὸς ἀπειράστος²⁷ ἐστίν
κακῶν, πειράζει²⁶ δὲ αὐτὸς οὐδένα· ἕκαστος δὲ πειράζεται,²⁶ ὑπὸ τῆς ἰδίας 14

¹ ῥιπίζω, toss to and fro. ² οἶμαι, think, suppose. ³ δίψυχος, double-minded, hesitating. ⁴ ἀκατάστατος, unstable, restless. ⁵ καυχάομαι, boast, glory. ⁶ ταπεινός, humble, downcast. ⁷ ὕψος, οὐς, τό, height, heaven. ⁸ πλούσιος, rich. ⁹ ταπείνωσις, εὖς, ἡ, humiliation, humble state. ¹⁰ ἄνθος, οὐς, τό, flower, bloom. ¹¹ χόρτος, οὐ, ὁ, grass, hay. ¹² παρέρχομαι, pass by, go by. ¹³ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ¹⁴ ἥλιος, οὐ, ὁ, sun, sunlight. ¹⁵ καύσων, ὠνος, ὁ, burning heat, scorching heat. ¹⁶ ξηραίνω, dry up, parch. ¹⁷ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁸ εὐπρέπεια, ας, ἡ, beauty, loveliness. ¹⁹ πορεία, ας, ἡ, journey, way. ²⁰ μαραίνω, die, wither. ²¹ ὑπομένω, tarry, endure. ²² πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ²³ δόκιμος, tested, approved. ²⁴ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ²⁵ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ²⁶ πειράζω, test, tempt. ²⁷ ἀπείραστος, unable to be tempted, untried.

ἐπιθυμίας¹ ἐξελκόμενος² καὶ δελεαζόμενος.³ Εἴτα⁴ ἡ ἐπιθυμία¹ συλλαβοῦσα⁵ 15
 τίκτει⁶ ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα⁷ ἀποκύνει⁸ θάνατον. Μὴ 16
 πλανᾷσθε,⁹ ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις¹⁰ ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα¹¹ 17
 τέλειον¹² ἄνωθέν¹³ ἐστίν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ
 ἔστι¹⁴ παραλλαγή,¹⁵ ἢ τροπῆς¹⁶ ἀποσκίασμα.¹⁷ Βουλευθεὶς¹⁸ ἀπεκύησεν⁸ ἡμᾶς 18
 λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν¹⁹ τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.²⁰

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχύς²¹ εἰς τὸ ἀκοῦσαι, 19
 βραδὺς²² εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς²² εἰς ὀργήν·²³ ὀργὴ²³ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην 20
 θεοῦ οὐ κατεργάζεται.²⁴ Διὸ ἀποθέμενοι²⁵ πᾶσαν ῥυπαρίαν²⁶ καὶ περισσεῖαν²⁷ 21
 κακίας,²⁸ ἐν πραΰτητι²⁹ δέξασθε τὸν ἔμφυτον³⁰ λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς
 ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταί³¹ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί,³² 22

¹ ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ² ἐξέλω, drag away, entice. ³ δελεάζω, lure, entice. ⁴ εἴτα, then, thereafter. ⁵ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁶ τίκτω, give birth to, bear. ⁷ ἀποτελέω, bring to completion, finish. ⁸ ἀποκύνω, give birth to, bring forth. ⁹ πλανᾶω, deceive, lead astray. ¹⁰ δόσις, εως, ἡ, gift, giving. ¹¹ δῶρημα, τος, τό, gift, present. ¹² τέλειος, complete, perfect. ¹³ ἄνωθεν, from above, again. ¹⁴ ἔστι, there is in, is present. ¹⁵ παραλλαγή, ἡς, ἡ, change, variation. ¹⁶ τροπή, ἡς, ἡ, turning, change. ¹⁷ ἀποσκίασμα, τος, τό, shadow, faint image or copy. ¹⁸ βούλομαι, wish, will. ¹⁹ ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ²⁰ κτίσμα, ος, τό, creature, created thing. ²¹ ταχύς, quickly, quick. ²² βραδύς, slow. ²³ ὀργή, ἡς, ἡ, wrath, anger. ²⁴ κατεργάζομαι, work out, produce. ²⁵ ἀποτίθηναι, put off, lay aside. ²⁶ ῥυπαρία, ας, ἡ, filthiness, vulgarity. ²⁷ περισσεῖα, ας, ἡ, superfluity, surplus. ²⁸ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁹ πραΰτης, mildness, gentleness. ³⁰ ἔμφυτος, implanted, inborn. ³¹ ποιητής, οὔ, ὁ, maker, doer. ³² ἀκροατής, οὔ, ὁ, hearer, hearer of.

παραλογιζόμενοι¹ ἑαυτούς. Ὅτι εἴ τις ἀκροατῆς² λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής,³ 23
 οὗτος ἔοικεν⁴ ἀνδρὶ κατανοοῦντι⁵ τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως⁶ αὐτοῦ ἐν
 ἐσόπτρῳ:⁷ κατενόησεν⁵ γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο⁸ 24
 ὁποῖος⁹ ἦν. Ὁ δὲ παρακύψας¹⁰ εἰς νόμον τέλειον¹¹ τὸν τῆς ἐλευθερίας¹² καὶ 25
 παραμείνας,¹³ οὗτος οὐκ ἀκροατῆς² ἐπιλησμονῆς¹⁴ γενόμενος ἀλλὰ ποιητής³
 ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει¹⁵ αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ θρησκός¹⁶ εἶναι 26
 ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν¹⁷ γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν¹⁸ καρδίαν αὐτοῦ,
 τούτου μάταιος¹⁹ ἡ θρησκεία.²⁰ Θρησκεία²⁰ καθαρὰ²¹ καὶ ἀμίαντος²² παρὰ θεῷ 27
 καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι²³ ὀρφανοὺς²⁴ καὶ χήρας²⁵ ἐν τῇ θλίψει²⁶
 αὐτῶν, ἄσπιλον²⁷ ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

¹ παραλογίζομαι, deceive, mislead. ² ἀκροατῆς, οὐ, ὁ, hearer, hearer of. ³ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ⁴ ἔοικα, be like, am like. ⁵ κατανοέω, observe, understand. ⁶ γενέσις, εως, ἡ, origin, birth. ⁷ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ⁸ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ⁹ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹⁰ παρακύπτω, stoop to look, look. ¹¹ τέλειος, complete, perfect. ¹² ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹³ παραμένω, remain beside, continue. ¹⁴ ἐπιλησμονή, ῆς, ἡ, forgetfulness. ¹⁵ ποίησις, εως, ἡ, making, doing. ¹⁶ θρησκός, religious. ¹⁷ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ¹⁸ ἀπατάω, deceive, lead into error. ¹⁹ μάταιος, vain, useless. ²⁰ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ²¹ καθαρός, clean, pure. ²² ἀμίαντος, undefiled, untainted. ²³ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²⁴ ὀρφανός, orphan, bereaved. ²⁵ χήρα, ας, ἡ, widow. ²⁶ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ²⁷ ἄσπιλος, spotless, unstained.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις¹ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ **2**
 χριστοῦ τῆς δόξης. Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ **2**
 χρυσοδακτύλιος² ἐν ἐσθῇτι³ λαμπρᾷ,⁴ εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς⁵ ἐν ῥυπαρᾷ⁶
 ἐσθῇτι,³ καὶ ἐπιβλέψῃτε⁷ ἐπὶ τὸν φοροῦντα⁸ τὴν ἐσθῆτα³ τὴν λαμπράν,⁴ καὶ **3**
 εἴπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς,⁹ καὶ τῷ πτωχῷ⁵ εἴπητε, Σὺ στήθι ἐκεῖ, ἢ
 κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν¹⁰ μου: καὶ οὐ διεκρίθητε¹¹ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε **4**
 κριταὶ¹² διαλογισμῶν¹³ πονηρῶν; Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ **5**
 θεὸς ἐξελέξατο¹⁴ τοὺς πτωχοὺς⁵ τοῦ κόσμου πλουσίους¹⁵ ἐν πίστει, καὶ
 κληρονόμους¹⁶ τῆς βασιλείας ἧς ἐπαγγείλατο¹⁷ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ **6**
 ἠτιμάσατε¹⁸ τὸν πτωχόν.⁵ Οὐχ οἱ πλούσιοι¹⁵ καταδυναστεύουσιν¹⁹ ὑμῶν, καὶ
 αὐτοὶ ἔλκουσιν²⁰ ὑμᾶς εἰς κριτήρια;²¹ Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν²² τὸ καλὸν **7**
 ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν²³ ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι²⁴ νόμον τελεῖτε²⁵ βασιλικόν,²⁶ κατὰ **8**

¹ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ² χρυσοδακτύλιος, with a gold ring. ³ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ⁴ λαμπρός, bright, shining. ⁵ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ⁶ ῥυπαρός, filthy, soiled. ⁷ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ⁸ φορέω, wear, bear. ⁹ καλῶς, rightly, well. ¹⁰ ὑποπόδιον, οὐ, τό, footstool. ¹¹ διακρίνω, discriminate, judge. ¹² κριτής, οὐ, ὁ, judge. ¹³ διαλογισμός, οὐ, ὁ, reasoning, questioning. ¹⁴ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁵ πλούσιος, rich. ¹⁶ κληρονόμος, οὐ, ὁ, heir, inheritor. ¹⁷ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹⁸ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹⁹ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ²⁰ ἐλκύω, drag, draw. ²¹ κριτήριον, οὐ, τό, law court, tribunal. ²² βλασφημέω, revile, blaspheme. ²³ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁴ μέντοι, yet, however. ²⁵ τελέω, finish, fulfill. ²⁶ βασιλικός, royal, connected with a king.

τὴν γραφὴν, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον¹ σου ὡς σεαυτόν,² καλῶς³ ποιεῖτε: εἰ δὲ ⁹
 προσωποληπτεῖτε,⁴ ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε,⁵ ἐλεγχόμενοι⁶ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς
 παραβάται.⁷ Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει⁸ δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν ¹⁰
 πάντων ἔνοχος.⁹ Ὁ γὰρ εἰπὼν, Μὴ μοιχεύσεις,¹⁰ εἶπεν καί, Μὴ φονεύσεις:¹¹ εἰ ¹¹
 δὲ οὐ μοιχεύσεις,¹⁰ φονεύσεις¹¹ δέ, γέγονας παραβάτης⁷ νόμου. Οὕτως λαλεῖτε ¹²
 καὶ οὕτως ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας¹² μέλλοντες κρίνεσθαι. Ἡ γὰρ ¹³
 κρίσις¹³ ἀνέλεος¹⁴ τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος:¹⁵ κατακαυχᾶται¹⁶ ἔλεον¹⁵ κρίσεως.¹³

Τί τὸ ὄφελος,¹⁷ ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; Μὴ ¹⁴
 δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφή¹⁸ γυμνοί¹⁹ ὑπάρχωσιν ¹⁵
 καὶ λειπόμενοι²⁰ ὧσιν τῆς ἐφημέρου²¹ τροφῆς,²² εἴπη δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ¹⁶
 Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε²³ καὶ χορτάζεσθε,²⁴ μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ

¹ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ² σεαυτοῦ, yourself, of you. ³ καλῶς, rightly, well. ⁴ προσωποληπτέω, show partiality. ⁵ ἐργάζομαι, work, word. ⁶ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁷ παραβάτης, οὐ, ὁ, transgressor. ⁸ πταίω, cause to stumble, stumble. ⁹ ἔνοχος, involved in, liable. ¹⁰ μοιχεύω, commit adultery. ¹¹ φονεύω, kill, murder. ¹² ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹³ κρίσις, εως, ἡ, judgment, judging. ¹⁴ ἀνέλεος, merciless, without mercy. ¹⁵ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹⁶ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ¹⁷ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹⁸ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ¹⁹ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ²⁰ λείπω, leave, leave behind. ²¹ ἐφήμερος, daily, for the day. ²² τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ²³ θερμαίνω, warm. ²⁴ χορτάζω, eat until full, be filled.

ἐπιτήδεια¹ τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος;² Οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχη, 17
νεκρά ἐστίν καθ' αὐτήν. Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ πίστιν ἔχεις, καὶ γὰρ ἔργα ἔχω· δείξόν³ 18
μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ γὰρ δείξω³ σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν
πίστιν μου. Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ θεὸς εἷς ἐστίν· καλῶς⁴ ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια 19
πιστεύουσιν, καὶ φρίσσουσιν.⁵ Θέλεις δὲ γνῶναι, ὧ⁶ ἄνθρωπε κενέ,⁷ ὅτι ἡ πίστις 20
χωρὶς⁸ τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, 21
ἀνενέγκας¹⁰ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;¹¹ Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις 22
συνήργει¹² τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη;¹³ Καὶ 23
ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη¹⁴
αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος¹⁵ θεοῦ ἐκλήθη. Ὁρᾶτε τοίνυν¹⁶ ὅτι ἐξ ἔργων 24
δικαιοῦται⁹ ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. Ὁμοίως¹⁷ δὲ καὶ Παᾶβ ἡ 25
πόρνη¹⁸ οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,⁹ ὑποδεξαμένη¹⁹ τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρα ὁδῷ

¹ ἐπιτήδειος, necessary. ² ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ³ δείκνυμι, show, point out. ⁴ καλῶς, rightly, well. ⁵ φρίσσω, shudder. ⁶ ὦ, Oh! omega. ⁷ κενός, empty, vain. ⁸ χωρίς, separate, apart from (gen). ⁹ δικαιοῶ, justify, pronounce righteous. ¹⁰ ἀναφέρω, bring up, offer. ¹¹ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹² συνεργέω, work together. ¹³ τελειόω, fill, fulfill. ¹⁴ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁵ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ¹⁶ τοίνυν, accordingly, therefore. ¹⁷ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁸ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ¹⁹ ὑποδέχομαι, welcome, receive.

ἐκβαλοῦσα; ὥσπερ¹ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς² πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ 26

πίστις χωρὶς² τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα³ 3

ληψόμεθα. Πολλὰ γὰρ πταίμεν⁴ ἅπαντες.⁵ Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,⁴ οὗτος 2

τέλειος⁶ ἀνὴρ, δυνατός⁷ χαλιναγωγῆσαι⁸ καὶ ὅλον τὸ σῶμα. Ἴδε, τῶν ἵππων⁹ 3

τοὺς χαλινούς¹⁰ εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ

ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν.¹¹ Ἰδοῦ, καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα¹² ὄντα, καὶ 4

ὑπὸ σκληρῶν¹³ ἀνέμων¹⁴ ἐλαυνόμενα,¹⁵ μετὰγεται¹¹ ὑπὸ ἐλαχίστου¹⁶ πηδαλίου,¹⁷

ὅπου ἂν ἡ ὀρμὴ¹⁸ τοῦ εὐθύνοντος¹⁹ βούληται.²⁰ Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρόν²¹ 5

μέλος²² ἐστίν, καὶ μεγαλαυχεῖ.²³ Ἰδοῦ, ὀλίγον²⁴ πῦρ ἡλίκεν²⁵ ὕλην²⁶ ἀνάπτει.²⁷ 6

Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας:²⁸ οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται²⁹ ἐν

¹ ὥσπερ, just as, even as. ² χωρὶς, separate, apart from (gen). ³ κρίμα, os, τό, judgment, verdict. ⁴ πταίω, cause to stumble, stumble. ⁵ ἅπας, each, every. ⁶ τέλειος, complete, perfect. ⁷ δυνατός, powerful, possible. ⁸ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ⁹ ἵππος, ου, ὁ, horse. ¹⁰ χαλινός, ου, ὁ, bit, bridle. ¹¹ μετάγω, guide, direct. ¹² τηλικούτος, so great, so large. ¹³ σκληρός, hard, rough. ¹⁴ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ¹⁵ ἐλαύνω, drive or push, row. ¹⁶ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁷ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ¹⁸ ὀρμή, ῆς, ἡ, impulse, inclination. ¹⁹ εὐθύνω, make straight, guide. ²⁰ βούλομαι, wish, will. ²¹ μικρός, small, little. ²² μέλος, ους, τό, member, limb. ²³ μεγαλαυχέω, boast, am arrogant. ²⁴ ὀλίγος, little, few. ²⁵ ἡλίκος, how great, how small. ²⁶ ὕλη, ῆς, ἡ, forest, wood. ²⁷ ἀνάπτω, kindle, set on fire. ²⁸ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ²⁹ καθίστημι, set, constitute.

τοῖς μέλεσιν¹ ἡμῶν, ἢ σπιλοῦσα² ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα³ τὸν τροχόν⁴
 τῆς γενέσεως,⁵ καὶ φλογιζομένη³ ὑπὸ τῆς γεέννης.⁶ Πᾶσα γὰρ φύσις⁷ θηρίων⁸ τε 7
 καὶ πετεινῶν,⁹ ἑρπετῶν¹⁰ τε καὶ ἐναλίων,¹¹ δαμάζεται¹² καὶ δεδάμασται¹² τῇ
 φύσει⁷ τῇ ἀνθρωπίνῃ.¹³ τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι.¹² 8
 ἀκατάσχετον¹⁴ κακόν, μεστή¹⁵ ἰοῦ¹⁶ θανατηφόρου.¹⁷ Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν¹⁸ τὸν 9
 θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα¹⁹ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ’
 ὁμοίωσιν²⁰ θεοῦ γεγονότας· ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία²¹ καὶ 10
 κατάρα.²² Οὐ κρί,²³ ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. Μήτι²⁴ ἡ πηγὴ²⁵ ἐκ τῆς 11
 αὐτῆς ὁπῆς²⁶ βρῦει²⁷ τὸ γλυκὺ²⁸ καὶ τὸ πικρόν;²⁹ Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, 12
 συκῇ³⁰ ἐλαίας³¹ ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος³² σύκα;³³ Οὕτως οὐδεμία πηγὴ²⁵ ἄλυκόν³⁴
 καὶ γλυκὺ²⁸ ποιῆσαι ὕδωρ.

¹ μέλος, ους, τό, member, limb. ² σπιλῶ, stain, defile. ³ φλογίζω, set on fire, inflame. ⁴ τροχός, οὐ, δ, wheel, course. ⁵ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ⁶ γέεννα, ης, ἡ, gehenna, Gehenna. ⁷ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ⁸ θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ⁹ πετεινόν, ου, τό, bird. ¹⁰ ἑρπετόν, οὐ, τό, creeping thing, reptile. ¹¹ ἐνάλιος, belonging to the sea. ¹² δαμάζω, tame, subdue. ¹³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁴ ἀκατάσχετος, unrestrainable, unruly. ¹⁵ μεστός, full. ¹⁶ ἴος, οὐ, δ, rust, poison. ¹⁷ θανατηφόρος, death-bringing, deadly. ¹⁸ εὐλογέω, bless. ¹⁹ καταράομαι, curse. ²⁰ ὁμοίωσις, εως, ἡ, likeness, resemblance. ²¹ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ²² κατάρα, ας, ἡ, curse, cursing. ²³ κρί, it is necessary, it ought. ²⁴ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²⁵ πηγὴ, ἡς, ἡ, spring, fountain. ²⁶ ὁπή, ἡς, ἡ, opening, hole. ²⁷ βρῦω, pour forth, cause to gush forth. ²⁸ γλυκύς, sweet. ²⁹ πικρός, bitter, acrid. ³⁰ συκῇ, ἡς, ἡ, fig tree. ³¹ ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ³² ἄμπελος, ου, ἡ, vine. ³³ σύκον, ου, τό, fig. ³⁴ ἄλυκός, salty, saltine.

Τίς σοφὸς¹ καὶ ἐπιστήμων² ἐν ὑμῖν; Δειξάτω³ ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς⁴ τὰ ἔργα 13
 αὐτοῦ ἐν πραΰτητι⁵ σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον⁶ πικρὸν⁷ ἔχετε καὶ ἐριθείαν⁸ ἐν τῇ 14
 καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε⁹ καὶ ψεύδεσθε¹⁰ κατὰ τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν 15
 αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν¹¹ κατερχομένη,¹² ἀλλ' ἐπίγειος,¹³ ψυχικὴ,¹⁴ δαιμονιώδης.¹⁵ 16
 Ὅπου γὰρ ζῆλος⁶ καὶ ἐριθεία,⁸ ἐκεῖ ἀκαταστασία¹⁶ καὶ πᾶν φαῦλον¹⁷ πρᾶγμα.¹⁸ 17
 Ἡ δὲ ἄνωθεν¹¹ σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή¹⁹ ἐστιν, ἔπειτα²⁰ εἰρηνικὴ,²¹ ἐπιεικὴς,²²
 εὐπειθής,²³ μεστὴ²⁴ ἐλέους²⁵ καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος²⁶ καὶ ἀνυπόκριτος.²⁷
 Καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην. 18

Πόθεν²⁸ πόλεμοι²⁹ καὶ μάχαι³⁰ ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν,³¹ ἐκ τῶν ἡδονῶν³² ὑμῶν 4
 τῶν στρατευομένων³³ ἐν τοῖς μέλεσιν³⁴ ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε,³⁵ καὶ οὐκ ἔχετε: 2
 φονεύετε³⁶ καὶ ζηλοῦτε,³⁷ καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν: μάχεσθε³⁸ καὶ πολεμεῖτε,⁴⁰

¹ σοφός, wise. ² ἐπιστήμων, expert, skilled. ³ δείκνυμι, show, point out. ⁴ ἀναστροφή, ἥς, ἡ, conduct, behavior. ⁵ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁶ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁷ πικρός, bitter, acrid. ⁸ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ⁹ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ¹⁰ ψεύδομαι, lie. ¹¹ ἄνωθεν, from above, again. ¹² κατέρχομαι, come down, go down. ¹³ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹⁴ ψυχικός, natural, worldly-minded. ¹⁵ δαιμονιώδης, demonic, devilish. ¹⁶ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ¹⁷ φαῦλος, worthless, bad. ¹⁸ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹⁹ ἀγνός, pure, holy. ²⁰ ἔπειτα, then, after this. ²¹ εἰρηνικός, peaceable, peaceful. ²² ἐπιεικὴς, yielding, gentle. ²³ εὐπειθής, compliant, obedient. ²⁴ μεστός, full. ²⁵ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ²⁶ ἀδιάκριτος, unwavering, unambiguous. ²⁷ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ²⁸ πόθεν, from where? whence. ²⁹ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ³⁰ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ³¹ ἐντεῦθεν, hence, on each side. ³² ἡδονή, ἥς, ἡ, pleasure, lust. ³³ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ³⁴ μέλος, ους, τό, member, limb. ³⁵ ἐπιθυμέω, desire, long for. ³⁶ φονεύω, kill, murder. ³⁷ ζηλόω, be zealous, am jealous. ³⁸ ἐπιτυγχάνω, obtain, attain. ³⁹ μάχομαι, fight, quarrel. ⁴⁰ πολεμέω, wage war, make war.

οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· αἰτεῖτε, καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι¹ κακῶς² 3
αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς³ ὑμῶν δαπανήσητε.⁴ Μοιχοὶ⁵ καὶ μοιχαλίδες,⁶ οὐκ 4
οἴδατε ὅτι ἡ φιλία⁷ τοῦ κόσμου ἐχθρά⁸ τοῦ θεοῦ ἐστίν; Ὅς ἂν οὖν βουληθῇ⁹
φίλος¹⁰ εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς¹¹ τοῦ θεοῦ καθίσταται.¹² Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς¹³ 5
ἡ γραφὴ λέγει; Πρὸς φθόνον¹⁴ ἐπιποθεῖ¹⁵ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν¹⁶ ἐν ἡμῖν. 6
Μεῖζονα δὲ δίδωσιν χάριν· διὸ λέγει, Ὁ θεὸς ὑπερηφάνους¹⁷ ἀντιτάσσεται,¹⁸
ταπεινοῖς¹⁹ δὲ δίδωσιν χάριν. Ὑποτάγητε²⁰ οὖν τῷ θεῷ· ἀντίστητε²¹ δὲ τῷ 7
διαβόλῳ,²² καὶ φεύξεται²³ ἀφ' ὑμῶν. Ἐγγίσατε²⁴ τῷ θεῷ, καὶ ἐγγεῖ²⁴ ὑμῖν· 8
καθαρίσατε²⁵ χεῖρας, ἁμαρτωλοί,²⁶ καὶ ἀγνίσατε²⁷ καρδίας, δίψυχοι.²⁸ 9
Ταλαιπωρήσατε²⁹ καὶ πενθήσατε³⁰ καὶ κλαύσατε·³¹ ὁ γέλως³² ὑμῶν εἰς πένθος³³
μεταστραφήτω,³⁴ καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.³⁵ Ταπεινώθητε³⁶ ἐνώπιον τοῦ 10

¹ διότι, because, on this account. ² κακῶς, badly, evilly. ³ ἡδονή, ἡς, ἡ, pleasure, lust. ⁴ δαπανᾶω, spend, spend freely. ⁵ μοιχός, οὗ, ὁ, adulterer. ⁶ μοιχαλὶς, ἴδος, ἡ, adulteress. ⁷ φιλία, ας, ἡ, friendship, love. ⁸ ἐχθρά, ας, ἡ, enmity, hostility. ⁹ βούλομαι, wish, will. ¹⁰ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ¹¹ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ¹² καθίστημι, set, constitute. ¹³ κενῶς, no purpose, in vain. ¹⁴ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ¹⁵ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹⁶ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁷ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ¹⁸ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ¹⁹ ταπεινός, humble, downcast. ²⁰ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²¹ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²² διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ²³ φεύγω, flee, escape. ²⁴ ἐγγίζω, come near, approach. ²⁵ καθαρίζω, cleanse, make clean. ²⁶ ἁμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ²⁷ ἀγνίζω, purify, cleanse. ²⁸ δίψυχος, double-minded, hesitating. ²⁹ ταλαιπωρέω, endure hardship, be miserable. ³⁰ πενθέω, mourn, lament. ³¹ κλαίω, weep, weep for. ³² γέλως, ωτος, ὁ, laughter. ³³ πένθος, ους, τό, mourning, sorrow. ³⁴ μεταστρέφω, change, turn (about). ³⁵ κατήφεια, ας, ἡ, gloominess, dejection. ³⁶ ταπεινῶω, humble, humiliate.

κυρίου, καὶ ὑψώσει¹ ὑμᾶς.

Μὴ καταλαλεῖτε² ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν² ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων τὸν 11

ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ² νόμου, καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ

ποιητῆς³ νόμου, ἀλλὰ κριτής.⁴ Εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης,⁵ ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ 12

ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;

Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον⁶ καὶ αὔριον⁷ πορευσώμεθα εἰς τήνδε⁸ τὴν πόλιν, 13

καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν⁹ ἓνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα,¹⁰ καὶ κερδήσωμεν·¹¹ 14

οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε¹² τὸ τῆς αὔριον.⁷ Ποία¹³ γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; Ἀτμίς¹⁴ γὰρ

ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον¹⁵ φαινομένη,¹⁶ ἔπειτα¹⁷ δὲ καὶ ἀφανιζομένη.¹⁸ Ἀντὶ¹⁹ τοῦ 15

λέγειν ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.

Νῦν δὲ καυχᾶσθε²⁰ ἐν ταῖς ἀλαζονείαις²¹ ὑμῶν· πᾶσα καύχησις²² τοιαύτη 16

¹ ὑψόω, lift up, exalt. ² καταλαλέω, speak evil of, slander. ³ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ⁴ κριτής, οὐ, ὁ, judge. ⁵ νομοθέτης, οὐ, ὁ, lawgiver, legislator. ⁶ σήμερον, today, now. ⁷ αὔριον, tomorrow. ⁸ ὅδε, this (here), this here. ⁹ ἐνιαυτός, οὐ, ὁ, year. ¹⁰ ἐμπορεύομαι, engage in business. ¹¹ κερδαίνω, gain, win. ¹² ἐπίσταμαι, understand, know. ¹³ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ¹⁴ ἀτμίς, ἴδος, ἡ, vapor, breath. ¹⁵ ὀλίγος, little, few. ¹⁶ φαίνω, shine, appear. ¹⁷ ἔπειτα, then, after this. ¹⁸ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹⁹ ἀντί, instead of, in place of. ²⁰ καυχάομαι, boast, glory. ²¹ ἀλαζονεία, ας, ἡ, pretension, arrogance. ²² καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting.

πονηρὰ ἐστίν. Εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν. 17

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι,¹ κλαύσατέ² ὀλολύζοντες³ ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις⁴ ὑμῶν ταῖς 5

ἐπερχομέναις.⁵ Ὁ πλοῦτος⁶ ὑμῶν σέσηπεν,⁷ καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα⁸ 2

γέγονεν· ὁ χρυσὸς⁹ ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος¹⁰ κατίωται,¹¹ καὶ ὁ ἰὸς¹² αὐτῶν εἰς 3

μαρτύριον¹³ ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε¹⁴

ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἰδοὺ, ὁ μισθὸς¹⁵ τῶν ἐργατῶν¹⁶ τῶν ἀμησάντων¹⁷ τὰς 4

χώρας¹⁸ ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος¹⁹ ἀφ' ὑμῶν, κρᾶζει· καὶ αἱ βοαὶ²⁰ τῶν

θερισάντων²¹ εἰς τὰ ὦτα²² κυρίου Σαβαώθ²³ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε²⁴ ἐπὶ 5

τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε·²⁵ ἐθρέψατε²⁶ τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.

Κατεδικάσατε,²⁸ ἐφονεύσατε²⁹ τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται³⁰ ὑμῖν. 6

¹ πλούσιος, rich. ² κλαίω, weep, weep for. ³ ὀλολύζω, cry out, wail. ⁴ ταλαιπωρία, ας, ἡ, distress, misery. ⁵ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁶ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁷ σήπω, decay, rot. ⁸ σητόβρωτος, moth-eaten. ⁹ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ¹⁰ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹¹ κατίω, rust. ¹² ἰός, οὔ, ὁ, rust, poison. ¹³ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹⁴ θησαυρίζω, lay up, store up. ¹⁵ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁶ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁷ ἀμάω, harvest, collect. ¹⁸ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁹ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ²⁰ βοή, ἤς, ἡ, outcry, shout. ²¹ θερίζω, reap, gather. ²² οὖς, ους, τό, ear. ²³ σαβαώθ, hosts, armies. ²⁴ τρυφάω, live for pleasure, revel. ²⁵ σπαταλάω, live extravagantly. ²⁶ τρέφω, make to grow, nourish. ²⁷ σφαγή, ἤς, ἡ, slaughter, sacrifice. ²⁸ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ²⁹ φονεύω, kill, murder. ³⁰ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose.

Μακροθυμήσατε¹ οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας² τοῦ κυρίου. Ἴδού, ὁ γεωργὸς³ ⁷
ἐκδέχεται⁴ τὸν τίμιον⁵ καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν¹ ἐπ' αὐτόν, ἕως λάβῃ
ὑετὸν⁶ πρώϊμον⁷ καὶ ὄψιμον.⁸ Μακροθυμήσατε¹ καὶ ὑμεῖς, στηρίζατε⁹ τὰς ⁸
καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία² τοῦ κυρίου ἤγγικεν.¹⁰ Μὴ στενάζετε¹¹ κατ' ⁹
ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε: ἰδού, ὁ κριτὴς¹² πρὸ¹³ τῶν θυρῶν¹⁴ ἔστηκεν. ¹⁰
Ὑπόδειγμα¹⁵ λάβετε, ἀδελφοί μου, τῆς κακοπαθείας,¹⁶ καὶ τῆς μακροθυμίας,¹⁷
τοὺς προφήτας οἱ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι κυρίου. Ἴδού, μακαρίζομεν¹⁸ τοὺς ¹¹
ὑπομένοντας:¹⁹ τὴν ὑπομονὴν²⁰ Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος²¹ κυρίου ἴδετε, ὅτι
πολύσπλαγχνός²² ἔστιν καὶ οἰκτίρμων.²³

¹ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ² παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ³ γεωργός, οὐ, ὁ, farmer, worker of the soil. ⁴ ἐκδέχομαι, await, expect. ⁵ τίμιος, precious, honorable. ⁶ ὑετός, ου, ὁ, rain. ⁷ πρώϊμος, dawning, early. ⁸ ὄψιμος, ου, ὁ, late rain, spring rain. ⁹ στηρίζω, establish, fix firmly. ¹⁰ ἐγγίζω, come near, approach. ¹¹ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ¹² κριτής, ου, ὁ, judge. ¹³ πρὸ, before (gen), before. ¹⁴ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁵ ὑπόδειγμα, τος, τό, copy, example. ¹⁶ κακοπάθεια, ας, ἡ, suffering, affliction. ¹⁷ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁸ μακαρίζω, consider blessed, happy. ¹⁹ ὑπομένω, tarry, endure. ²⁰ ὑπομονή, ἥς, ἡ, endurance, perseverance. ²¹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ²² πολὺσπλαγχνος, sympathetic, compassionate. ²³ οἰκτίρμων, merciful, compassionate.

Πρὸ¹ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε,² μήτε³ τὸν οὐρανόν, μήτε³ τὴν γῆν, 12
 μήτε³ ἄλλον τινὰ ὄρκον·⁴ ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναί,⁵ ναί,⁵ καὶ τὸ οὐ, οὐ· ἵνα μὴ εἰς
 ὑπόκρισιν⁶ πέσητε.

Κακοπαθεῖ⁷ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ⁸ τις; Ψαλλέτω.⁹ Ἀσθενεῖ¹⁰ τις ἐν 13
 ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω¹¹ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ
 προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες¹² αὐτὸν ἐλαίῳ¹³ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ
 κυρίου· καὶ ἡ εὐχή¹⁴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα,¹⁵ καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ 15
 κύριος· καὶ ἂν¹⁶ ἁμαρτίας ἢ πεπονηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε¹⁷ 16
 ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα,¹⁸ καὶ εὔχεσθε¹⁹ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε.²⁰
 Πολὺ ἰσχύει²¹ δέησις²² δικαίου ἐνεργουμένη.²³ Ἡλίας²⁴ ἄνθρωπος ἦν 17
 ὁμοιοπαθὴς²⁵ ἡμῖν, καὶ προσευχῇ²⁶ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι·²⁷ καὶ οὐκ

¹ πρὸ, before (gen), before. ² ὀμνύω, swear, take an oath. ³ μήτε, neither, nor. ⁴ ὄρκος, ου, ὁ, oath. ⁵ ναί, yes, truly. ⁶ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ⁷ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ⁸ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ⁹ ψάλλω, sing, sing praise. ¹⁰ ἀσθενέω, be weak, sick. ¹¹ προσκαλέω, summon. ¹² ἀλείφω, anoint. ¹³ ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ¹⁴ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ¹⁵ κάμνω, be weary, ill. ¹⁶ καὶ, and if, even if. ¹⁷ ἐξομολογέω, confess, profess. ¹⁸ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁹ εὔχομαι, pray, wish. ²⁰ ἰάομαι, heal. ²¹ ἰσχύω, be strong, able. ²² δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²³ ἐνεργέω, work, effect. ²⁴ Ἡλίας, ου, ὁ, Elijah. ²⁵ ὁμοιοπαθής, with the same nature. ²⁶ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ²⁷ βρέχω, send rain, rain.

ἔβρεξεν¹ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς² τρεῖς καὶ μῆνας³ ἕξ.⁴ Καὶ πάλιν προσηύξατο, 18

καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν⁵ ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν⁶ τὸν καρπὸν αὐτῆς.

Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ⁷ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ⁸ τις αὐτόν, 19

γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας⁸ ἁμαρτωλὸν⁹ ἐκ πλάνης¹⁰ ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν

ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει¹¹ πλῆθος¹² ἁμαρτιῶν.

¹ βρέχω, send rain, rain. ² ἐνιαυτός, οὐ, ὁ, year. ³ μῆν, ὁ, month, certainly. ⁴ ἕξ, six, 6. ⁵ ὑετός, ου, ὁ, rain. ⁶ βλαστάνω, sprout, produce. ⁷ πλανᾶω, deceive, lead astray. ⁸ ἐπιστρέφω, turn to, return. ⁹ ἁμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ¹⁰ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ¹¹ καλύπτω, cover, veil. ¹² πλῆθος, ους, τό, multitude.